

Формування загальної чисельності наявного населення України на 1 січня 2013 року

На 1 січня 2013 року чисельність наявного населення України становила 45553,0 тис. осіб.

Територія України становить 603,5 тис. км² (5,7% території Європи). За чисельністю населення у 2012 році Україна поступається лише п'яти європейським державам (не враховуючи Росію): Німеччині, Великій Британії, Італії, Франції та Іспанії. Частка населення України в населенні Європи становить майже 6%. За чисельністю населення у світовому вимірі Україна посідає 30 місце.

Україна за адміністративно-територіальним устроєм – це 27 регіонів (Автономна Республіка Крим, області, міста спеціального статусу Київ та Севастополь), 490 районів, 460 міст. Серед міст – 3 міста з чисельністю наявного населення понад 1 млн. осіб, 5 міст – від 500 тис. осіб до 1 млн. осіб, 37 міст – від 100 до 500 тис. осіб, 44 міста – від 50 до 100 тис. осіб, 371 місто – менше 50 тис. осіб.

Найбільша кількість міських населених пунктів (міст та селищ міського типу) у Донецькій та Луганській областях (відповідно 183 та 146 населених пункти), а сільських населених пунктів найбільше у Львівській та Полтавській областях (1850 та 1810).

У міських поселеннях України проживало 31378,6 тис. осіб (68,9%), у сільській місцевості – 14174,4 тис. осіб (31,1%).

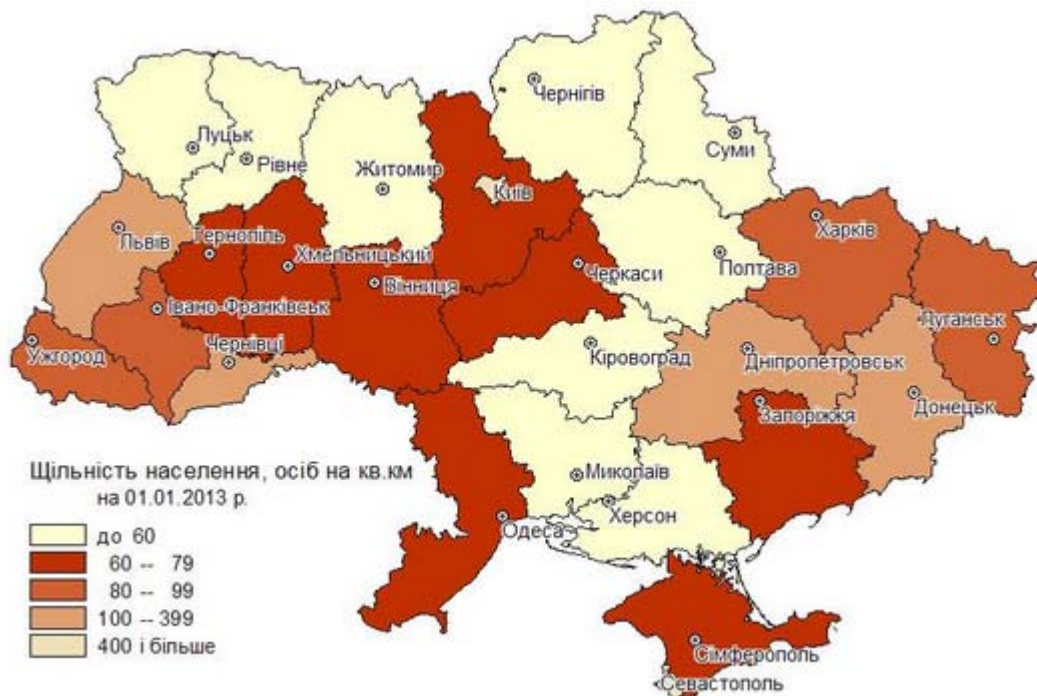
Регіони України неоднорідні як за територією, так і за кількістю населення. Найбільша чисельність наявного населення на 1 січня 2013 року в Донецькій області – 4,4 млн. осіб. У наступній за рейтингом щодо чисельності населення області – Дніпропетровській – менше на 1,1 млн. осіб (3,3 млн. осіб).

Найменші за чисельністю наявного населення – Кіровоградська (995 тис. осіб), Чернівецька (907 тис. осіб) області та Севастопольська міськрада (383 тис. осіб).

Найбільш урбанізована Донецька область, де 91% – міське населення. Аграрними (більше 50% населення – сільське) є Закарпатська (63%

сільське населення), Івано-Франківська (57%), Рівненська (52%), Тернопільська (56%) та Чернівецька (57%) області.

Щільність наявного населення в середньому по країні становила 75,5 осіб на 1 км². Найбільша щільність в Донецькій (165 осіб на 1 км²), Львівській (116) та Дніпропетровській (104) областях. Найменша – у Чернігівській (34 особи на 1 км²) та Херсонській (38) областях.

У минулому році чисельність населення України зменшилася на 80,6 тис. осіб або на 0,2%. Однак зменшення чисельності населення було менш інтенсивним ніж у 2011 році – 1,8 особи на 1000 наявного населення проти 3,1%. Зменшення чисельності населення України спостерігається з 1993 року.

Чисельність населення сільської місцевості скорочується з більшою інтенсивністю ніж міських поселень: у 2012 році коефіцієнт скорочення чисельності населення становив відповідно 5,5 і 0,1 особи на 1000 населення.

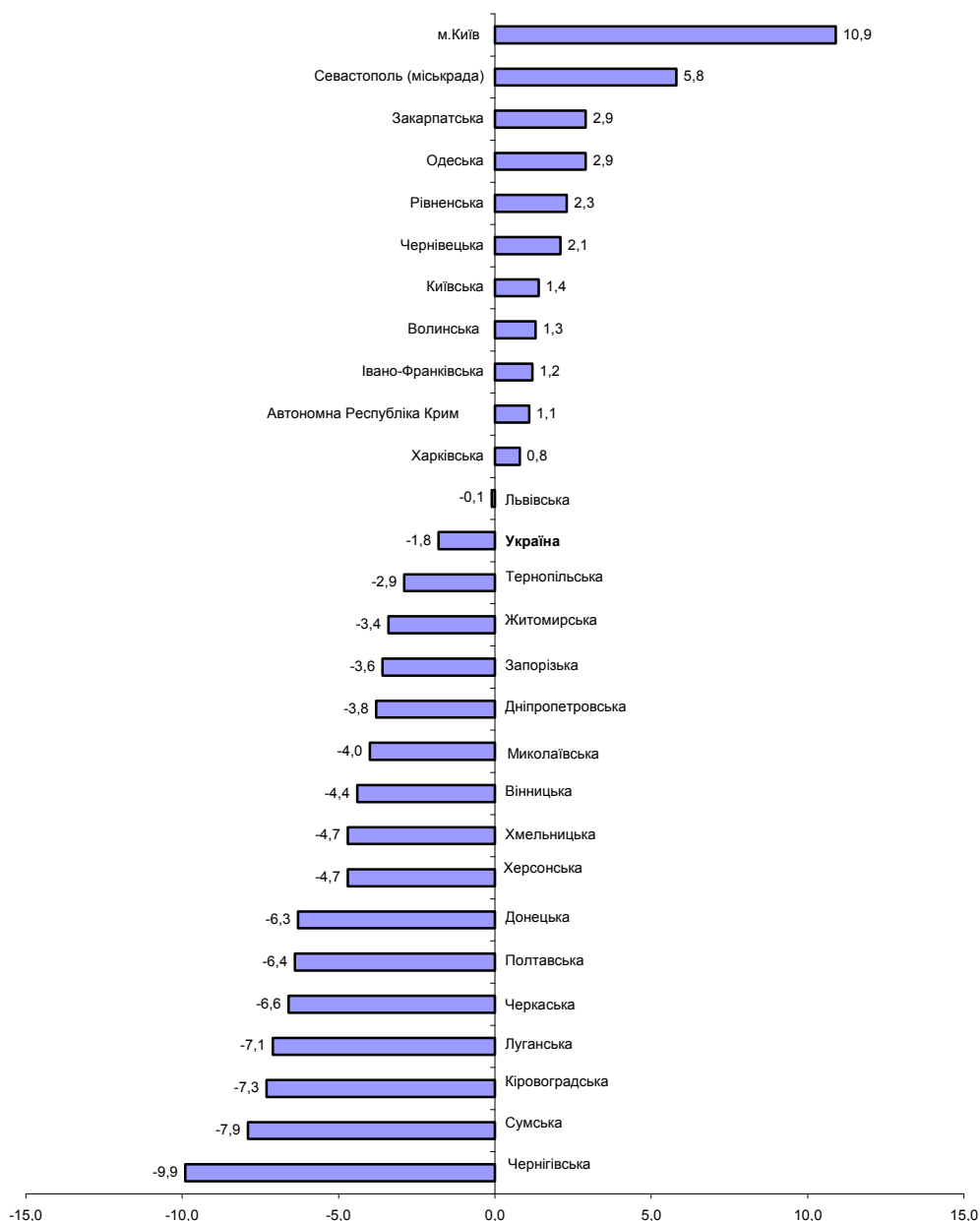
Чисельність населення, що проживає у міських населених пунктах, зменшилась винятково за рахунок природного скорочення (70,2 тис. осіб), яке значною мірою було компенсовано міграційним приростом (65,5 тис. осіб) та приростом населення за рахунок адміністративно-територіальних перетворень (2,5 тис. осіб). Натомість сільське населення зменшилось унаслідок дії трьох чинників – природне скорочення становило 72,2 тис.

осіб, міграційне скорочення – 3,7 тис. осіб, скорочення населення за рахунок адміністративно-територіальних перетворень – 2,5 тис. осіб.

У 2012 році чисельність населення скоротилася в 16 регіонах з 27-ми. Найбільші рівні скорочення у Чернігівській (9,9 особи на 1000 населення), Сумській (7,9‰), Кіровоградській (7,3‰) та Луганській (7,1‰) областях.

В 11 регіонах спостерігався приріст чисельності населення і найбільше в м.Києві (10,9‰), Севастополі (5,8‰) та Закарпатській, Одеській областях (по 2,9‰), Рівненській (2,3‰), Чернівецькій (2,1‰).

Коефіцієнт загального приросту (скорочення) чисельності населення за регіонами у 2012 році

На 1000 осіб наявного населення

У Волинській, Закарпатській та Рівненській областях збільшення чисельності населення спостерігалось за рахунок природного приросту населення (перевищення кількості народжених над померлими) на тлі міграційного скорочення населення.

В АР Крим, Київській, Одеській, Харківській областях та Севастопольській міськраді збільшення чисельності населення – за рахунок міграційного приросту населення з одночасним природним скороченням.

В Івано-Франківській, Чернівецькій областях та у м.Київ спостерігались і природний, і міграційний приріст населення.

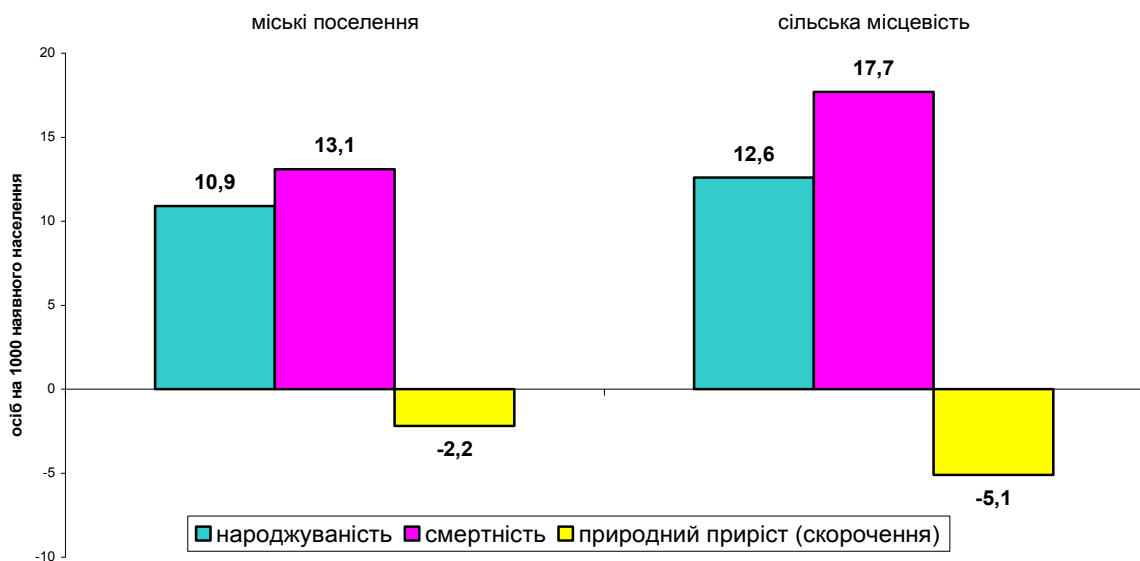
Основним чинником скорочення населення України у 2012 році було природне скорочення – 142,4 тис. осіб (3,1 особи на 1000 населення), яке перевищувало міграційний приріст – 61,8 тис. осіб (13,5 осіб на 10 тис. населення).

У 2012 році порівняно з 2011 роком рівень природного скорочення зменшився – з 3,5 осіб на 1000 наявного населення до 3,1, водночас зафіксовано інтенсивність міграційного приросту населення – з 3,7 до 13,5 осіб на 10 тис. наявного населення.

В Україні народилось живими 520,7 тис. дітей, або 11,4 народжених у розрахунку на 1000 наявного населення, а померло 663,1 тис. осіб, або 14,5‰. На 100 померлих припадало 79 дітей, народжених живими.

Народжуваність у міських поселеннях була нижчою, ніж у сільській місцевості – 10,9 проти 12,6‰. Водночас і рівень смертності у міських поселеннях був суттєво нижчий, ніж в сільській місцевості (13,1‰ проти 17,7‰).

Природний рух населення у 2012 році

Серед регіонів України спостерігалась значна диференціація рівня народжуваності: від 9,4‰ у Чернігівській області до 15,9‰ у Рівненській.

Найнижчий рівень смертності зафіксований у м.Києві (9,8‰), а найвищий – у Чернігівській області (18,7‰).

Останніми роками спостерігається тенденція до збільшення чисельності населення за рахунок міграційних процесів. У 2012 році порівняно з 2011 роком міграційний приріст населення збільшився з 3,7 осіб на 10 тис. населення до 13,5.

Міграційний приріст населення (61,8 тис. осіб) формувався за рахунок міграційних потоків як з країнами СНД (32,2 тис. осіб), так і з іншими країнами (29,6 тис. осіб). Найбільший міграційний приріст населення спостерігався за рахунок мігрантів з Російської Федерації (11,1 тис. осіб), Туркменістану (7,8 тис. осіб), Китаю (4,1 тис. осіб), Молдови (3,7 тис. осіб), Азербайджану (3,3 тис. осіб).

Міграційний приріст зафіксовано у 13 регіонах України, у 14 регіонах унаслідок міграції чисельність населення зменшилась.